

ואין מזכרין עליו. אין נרץ שיצרכו לו אחרים צברתם הלחם:
ואין מזמנין עליו. אין מטערף עם שלה לזמון: השמש המטה
איבא צייגוּס. לר"ש חייב אצל צעונה בשבת: קהני מיהא פטור
מה"ש ומכל צרכוס. ואפילו כשהוא אוכל צדי' חצירו: תרגומא.

לְהֵא דַמְי פִּטּוֹר אֲמִי שֶׁאִין לוֹ בִּית
אֲחֵר דְּקֹאֲמֵר מַחֲזִיר פִּנּוּ וְאוֹכֵל:
רַב אֲשִׁי אָמַר. לְעוֹלָם אֲכוֹלָה וּמַמְנִיתִין
נִמְי אֲפִילוּ בְּבֵית אֲחֵר נִמְי פִּטּוֹר לִיה
דְּכָל שְׁמוּטָל עָלָיו לְקוֹבְרוֹ קְרִי מוּטָל
לְפִנּוּ: וְיֹקֵס אֲבָרָהִם וְגו' וְכַסִּי
וְאֹבְרָהִם מֵהֵי מַלְפָּנִי: וְהֵהֱרִי אֲחֵר
לָלוּ לְפִנּוּ מֵהֵי **מַשְׁמֵרוֹ.** אֲדָם שֶׁאֵחָ
שָׂאִינוּ קְרוֹבוֹ אֲלֵא מַשְׁמֵרוֹ: **תּוֹפֵס**
ד' אֲמוּם לָק"ט. שֶׁאֲסוֹר לְקָרוֹת בְּתוֹךְ
אַרְבַּע אֲמוּת שְׁלוֹ מִשּׁוֹם לְעוֹג לְרֶשׁ:
פִּטּוֹר מִק"ט. מִשּׁוֹם דְּעוֹסֵק בְּמַלְוָה:
חוֹשֵׁשׁין לַעֲבָדִים. מִנָּה קֹמֵא חִיִּישׁ
לַעֲבָדִים אֲפִי בְּסָפִינָה: **דִּסְקִיא**
מִמָּרְקָן גְּדוֹל שֶׁל עוֹר: **אֵם הִיא**
מִתְרִיא. וְאֶרֶץ לְרַכּוֹב עָלָה הַסּוֹט
וְיֹלְרִין: **אֵלָא אֲסִיפֵא.** אִם הִיא מִתְרִיא
רוֹכֵב: **מְלוּה ה' חוּנן דֵּל.** קְרִי בִּיה
מְלוּה אֵת הַמָּקוֹם מִי שְׁחוּנָן אֵת הַדֵּל
וְאִין לָךְ דֵּל מִן הַמֵּת וְהַמְלוּה אֹתוֹ
כְּאֵלוֹ מְלוּה אֵת הַמָּקוֹם: **דְּלִיָּה.**
הַגְּבִיחָנוּ: **לֹא שֵׁנִית.** לֹא חֹזֶרֶת עָלָיו
פִּסֵּם שֵׁנִית כִּדִּי שֶׁתְּבַצּוֹן צוּ: **אֵלוֹ**
יִרְצִיקִים. וּמֵאִי יוֹדֵעִים שִׁמְיֹתוֹ וְנֹתֵנִים
אֵל לָאֵם יוֹם הַמֵּיתָה וּמוֹשֵׁיתָה יִרְצִיקֵם
מִן הַעֲבִירָה. וְרַשְׁעִים אֵינֶם יוֹדֵעִים
מֵאֲמוּמָה שְׁעוֹשִׂים עֲלֵמָם כְּאֵינֶם יוֹדֵעִים

ומוטאים: הוא הכה. השפיל את השנים של דורות משני מקדשים שלא היה בהם כמותו: אריאל. זה בית המקדש שנא' הוי אריאל אריאל קרית חנה דוד (ישעיה כט): מואב. על שם שנאו דוד לאמי מרות המואבים: גזי

ואין מברכין עליו ואין מזמנין עליו ופטור
מקריאת שמע ומן התפלה ומן התפילין
ומכל מצות האמורות בתורה ובשבת מיסב
ואוכל בשר ושותה יין ומברך ומזמן ומברכין
עליו ומזמנין עליו וחייב בכל המצות
האמורות בתורה ⁶רשב"ג אומר מתוך
שנתחייב באלו נתחייב בכלן וא"ר יוחנן
מאי בינייהו תשמיש המטה איכא בינייהו
קתני מיהת פטור מקריאת שמע ומן התפלה
ומן התפילין ומכל מצות האמורות בתורה
אמר רב פפא תרנמא אמהזיר פניו ואוכל
רב אשי אמר כיון שמוטל עליו לקיברו
כמוטל לפניו דמי שנאמר ⁷ויקם אברהם
מעל פניו מתו ונאמר ⁸ואקברה מתי מלפני
כל זמן שמוטל עליו לקיברו כמוטל לפניו
דמי מתו אין אבל משמרו לא והתניא
המשמר את המת אע"פ שאינו מתו פטור
מק"ש ומן התפלה ומן התפילין ומכל מצות
האמורות בתורה משמרו אע"פ שאינו מתו
מתו אע"פ שאינו משמרו מתו ומשמרו
אין אבל מהלך בבית הקברות לא והתניא
לא יהלך אדם בבית הקברות ותפילין
בראשו וספר תורה בזרועו וקורא ואם
עושה כן עובר משום ⁹לועג לרש חרף
עושהו התם תוך ארבע [אמות] הוא
דאסור חוץ לארבע אמות חייב דאמר מר
¹⁰מת תופס ד' אמות לק"ש הכא חוץ לד' אמות
נגמין פטור: גופא ¹¹המשמר את המת אע"פ
שאינו מתו פטור מקריאת שמע ומן התפלה

וְהָיָה כִּי תִּבְרָא הָאֵשׁ הַזֶּה מִשְׁמֵר וְזֶה מִשְׁמֵר וְזֶה קוֹרָא
 אֹמֵר רַב בָּאִים בְּסָפִינָה מִנִּיחוּ בְּזוּיַת זֶה
 מֵאֵי בִּינִייוּהוּ אִמֵּר רַבִּינָא חוֹשְׁשִׁין לַעֲכָבְרִים
 מִרְּסָבָר לֹא חִיִּישִׁין: ת"ר הַמּוֹלִיד עֲצָמוֹת
 בְּדִסְקִיא וְיִתְנֵם עַל גְּבִי חֲמוּר וְיִרְכֵּב עֲלֵיהֶם
 וְיֵאָמֵר הִיא מְתִירָא מִפְּנֵי נְכָרִים וּמִפְּנֵי
 בְּעֲצָמוֹת כֹּךְ אִמְרוּ רַבִּינָא הַסֹּפֵר תּוֹרָה אֵהֵיִיא
 עַסְפָּר תּוֹרָה מְעַצְמוֹת אֵלֶּא אִסְפִּיא: אִמֵּר
 רַבִּינָא הַמֵּת וְאִינוּ מְלוּחָה עֹבֵד מִשּׁוּם לֹעֲגָה
 זֶה שְׂכָרוֹ אִמֵּר רַב אִסֵּי עָלָיו הַכְּתוּב אֹמֵר
 וְנֹגֵן אֲבִיוֹן: רַבִּי חֵיִיא וְרַבִּי יוֹנְתָן הוּוּ שְׁקָלִי
 שְׂדֵיאָה תְּכַלְתָּא דְּרַבִּי יוֹנְתָן אִמֵּר לִיה רַבִּי
 לְמַחֵר בִּאֵין אֲצֻלְנוּ וְעַכְשִׁיו ^טמִחֲרָפִין
 יֵהֵא וְהָאֵל כְּתִיב ^ווְהַמֵּתִים אֵינֶם יוֹדְעִים
 לֹא שְׁנִית אִם שְׁנִית לֹא שְׁלֶשֶׁת אִם שְׁלֶשֶׁת
 שִׁמּוֹתוֹ אֵלּוּ צְדִיקִים שְׁבִמִיתָתָן נִקְרְאוּ חַיִּים
 אִישׁ חֵי רַב פְּעִלִים מִקְבָּצָאֵל הוּא הַכֹּהֵן
 וְהַכֹּהֵן אֶת הָאָרֶץ בְּתוֹךְ הַכּוֹר בְּיוֹם הַשְּׁלֹג

והתניא פטור מתקיעת שופר אית לך למימר צבול ולא צייץ
בתמיה ומשני א"ר חנינא מכיון שהוא זקוק להצין לו ארון ותכריכין
דמתנן (שם קנא.) מחשיכין על התחום להביא לו ארון ותכריכין
כמו שהוא נושא משאו דמי אלמא משמע בדשצבות וי"ט אינו רשאי
לצרך ולהתפלל דטרוד להחשיך לו על
התחום להביא ארון ותכריכין וקסיף
מסיפא דקמתי בשצת מצרכין עליו
ומזמנין עליו וכן תניא נמי בירושלמי
דג'א צבול אכל בשצת מיסב ואוכל
ומצרך ועוינס אחרייו אמן. ואומר
הר"י דפליגי אהדדי רישא וסיפא
בירושלמי. ורבי נתנאל היה אומר
לאפשר ליטצו דודאי אם דעמו
להחשיך על התחום אז יש לנו לומר
דטרוד להחשיך ואינו רשאי לצרך
אכל כסיפא מיירי בשאין דעמו
להחשיך על התחום ומיהו האי טעמא
לא שיך לטעמא דמשום כבודו. ומן
הירושלמי דמשני דפטור מנגילה
לילי צבולא דאכל תמיד

מזמנין עליו ופטור
תפלה ומן התפילין
בתורה ובשבת מיסב
מבדך ומזמן ומברכין
חיוב בכל המצות
שב"ג אומר מתוך
ב ככולן וא"ר יוחנן
המטה איכא ביניהו
את שמע ומן התפלה
דת האמורות בתורה
אמהויר פניו ואוכל
טמטוטל עליו לקוברו
מכ¹ יורה ארדה

ו וכיון

- [illegible]

רבינו חננאל

- ת"ר המוליך עצמות ממקום למקום הרי זה לא יתנם בדסקיא פ"י, שני שקין מחוברין ומונחין על החמור אחד מצד זה ואחד מצד אחר. ובלשון ישמעאל אלקרג'.

[נצמיק' כג: איזטא רבן
 לילאל וכן איזטא בשמות
 [א: (3) קטטה דף מג:
 [נצשלותמ פ' מי שירה א'
 רב רבי יהודה אמר רב,
 "לא יהיה ידוע" (ס) (א)
 [א: (1) ומיירו נראה דלף
 "מ"ט ש"ד מדנקט בספא
 "כ"ל"ש רש"א" (1) והדאמר
 [א: (ס) תמא כ"ל ורש"א
 "לא" (ט) וועיין תוספות
 "ח"ס מ: ד"ה אגל ותוס'
 "ע עד ע"ד ד"ה פסקי ותוס'
 "ס: סא: ד"ה אגל ותוס' ע"ג
 "ס: ד"ה אגל ותוס'

הגהות הב"ח

- (תום' ד"ה ואני
 וכו' לנתיישש מלקוברו
 שוב אינו קוברו אבל:
 (תום' ד"ה למחר וכו'
 ית בטלימותימן וליכא
 ווס לועג. [ע"ש במנחות
 דלא דהגתו ז"ע]:
 בא"ד וגדול המצווה וכו'
 שה מדהיא דהתכלת:
 בא"ד מאנשי' לות"ר הא
 סקירי האליית משום
 לזינית עולה:

מוסף תוספות

- בתוס' ר"ש כתב, וכן
בייחיהו דראב"ש כיון
לא היה עומד ליקבר
לה עליו אבילות מיד.
בתוס' ר"ש כתב, כי
מע מזקני לות"ר כי
צית עדות הוא שקיים
נורה ואין הדור ראוי
לאותו עדות עכשיו.

מוסף רש"י

- יין מברכין עליו. ברכת
 יצולה להוציא ידי חובתו
 (שם) **ארח**
 יין דעמו ישיבתם ועד
 יין צננה לנפלה, ועד
 יין סא לך נדון סא שמה
 ירו וכו' ליה כוועג לרש
 ורשבת **היה** בשם ר' **אבהו**
סבא. שפארו חול' (שם)
חייב בכול'. מייחב
 יצא שנת דמין
 ימות שנת (שם) **דלן**
 פפס ארבע אמות לק"ש.
 יקרות חלרע אמתיו
 יסוע ערען שזו קורה
 יאוי יכל לקרות **היה**
 הרה נגמרה **התבטא**.
 יחומיה יא ינגרדע עב גני
 קטבדו (שם)

רבי ניסים גאון

- פרק ג**
אמר מר מת תופש ד' אמות לקרית שמע.
קרה במסכתא סוטה
רק משוח מלחמה (דף מג)
אתא רב דימי אמר ר'
זנון משום ר' אליעזר בן
קב מת תופש ד' אמות
רית שמע דכתיב (משלי יז)
ויעג לרש חרף עושהו:

ס"ת ולא מתקצר לומר משום שריותא דנכרים ולקטים דהא
מלאה ספרים או שהיו זה עממות של מת הרי זה מפסילן לאחריו
והו"ה לאחריו מותר אפילו בלא לקטים: **למחר באין אצלנו**
ההיא שעתא ודאי רמינן ליה פ"י וטמנין צינית בטליתותיהן (ו) משום
א"ס אינן מצויים וגדול המצווה וכו' (ז) וההיא דהתכלת היינו דרמו
הא הוה שהיו רגילים כולם בחייהם ללבוש טלית צד' כנפות וללבוש
ק"ה הוה צינית או משום דכתיב לדורותם לדור תם אלז אנו שגם
לועג לרש וכו' נשים לאותם שהיה להם בחייהם א"כ יהיה לועג
לצינית עולה למנין תרי"ג עם ח' חוטין וחמשה קשרים ואם לזבש
גם חיים עתה לנה לזבשים הלא לא קיימו כל המורה כולה וימיו
יגילו תכלת מאפיליוני ואע"פ שהגמרל חולק עליו י"ש דברים שאנו
שוקטין וכו' ויחל שיש בגמ' (מגילה דף ק"ז) דתבעתין קורין ברכות
ע"ן מן הכסף אלף לקושים להדקס בתוך הכסף ופסוקי נפשיה מפלוגתא
ירא' מואב אלא שד' ושלמה שבנו את הבית ובאו מרות המואביה